

MEDEDELINGEN VAN HET
KONINKLIJK ZEEUWSCH
GENOOTSCHAP DER
WETENSCHAPPEN

ZEEUWS 5
TIJDSCHRIFT 1980

DE BRETellen
VAN DE COMMISSARIS
Nogmaals het boek
van De Bree

WALCHEREN
HET JAAR ROND

GOLF IN ZEELAND

GOLF IN ZEELAND

*geschiedenis van de domburgse golflinks en de domburgse golfclub
tot de heropening na de tweede wereldoorlog*

Dr. F. M. Gerritzen

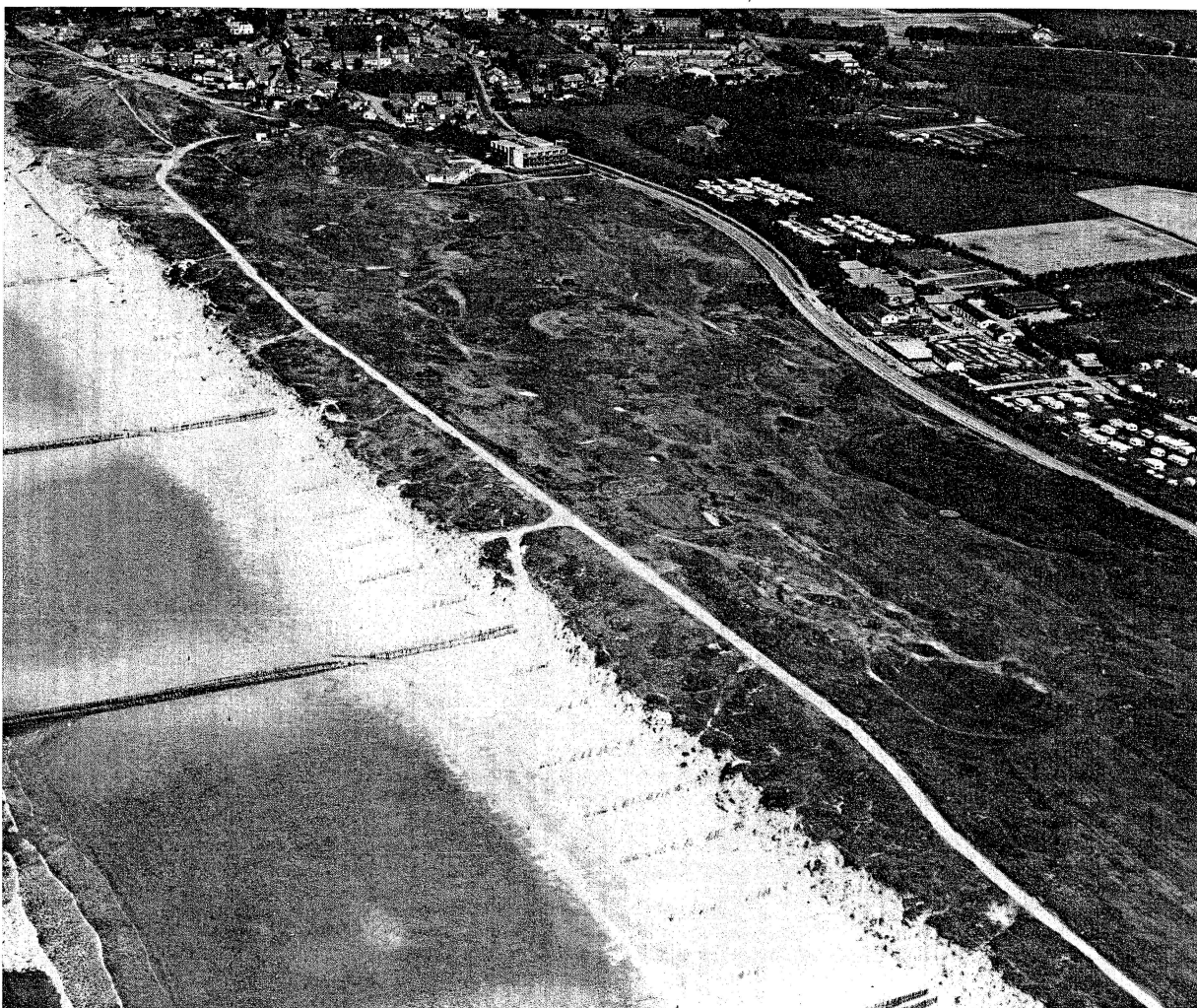
Inleiding

Golf is een sport die in Nederland de laatste jaren sterk in populariteit toeneemt. Kon het vroeger, in het huidige idioom, elitair genoemd worden, thans vindt men beoefenaren in vrijwel alle lagen van de bevolking. Naast clubs waarvan het lidmaatschap door ballotage wordt verkregen is in de laatste jaren in ons land een aantal openbare banen aangelegd waarop een ieder tegen betaling van een, vaak bescheiden, toegangsprijs deze sport kan beoefenen.

Golf wordt gespeeld op een golfbaan of golfcourse. De term golflinks, vroeger meer algemeen gebruikt duidt feitelijk op een baan die vlak aan zee ligt. De Domburgse baan is de enige echte links in Nederland.

Een baan bestaat uit holes, meestal 9 of 18. Een hole bestaat uit een afslagplaats, de 'tee', een grasbaan van wisselende lengte, de 'fairway', een zeer kort gemaaid grasveldje, de 'green' met daarin een putje, de 'hole'. Het overige terrein wordt de 'rough' genoemd. De bal wordt

van de tee af geslagen en dient in zo weinig mogelijk slagen in het putje te belanden. Daarvoor kan de speler gebruikmaken van maximaal 14 stokken ('clubs') waarmee verschillende afstanden kunnen worden overbrugd en waarmee verschillende effecten aan de bal kunnen worden gegeven. Om het spel moeilijker te maken zijn hier en daar, op strategische plaatsen in de fairway vlakke kuilen met los zand gemaakt ('bunkers') waaruit het moeilijk slaan is en waarvoor speciale regels gelden.

Golflinks te Domburg.

De holes hebben een lengte variërend van minder dan 100 m tot meer dan 500 meter. Voor iedere hole staat een vast aantal slagen waarin die hole gespeeld dient te worden (3, 4 of 5). Het aantal slagen dat een speler méér nodig heeft dan er voor de gehele baan staat bepaalt de handicap van de speler. Door verwerken van de handicap in de score is het mogelijk dat goede en minder goede spelers in een wedstrijd gelijke kansen hebben.

Vroeger was het gebruik dat de tas met de stokken door een hulp, de caddie, werd gedragen. Een geroutineerde caddie kan tevens aanwijzingen geven over het spel, de keuze van de stok en dergelijke. Het instituut van caddie is tegenwoordig vrijwel uitgestorven. De speler draagt zelf zijn tas of wel heeft deze op een karretje bevestigd dat hij zelf trekt.

Er zijn thans in Nederland meer dan 30 golfbanen waarvan een 4-tal openbaar zijn.

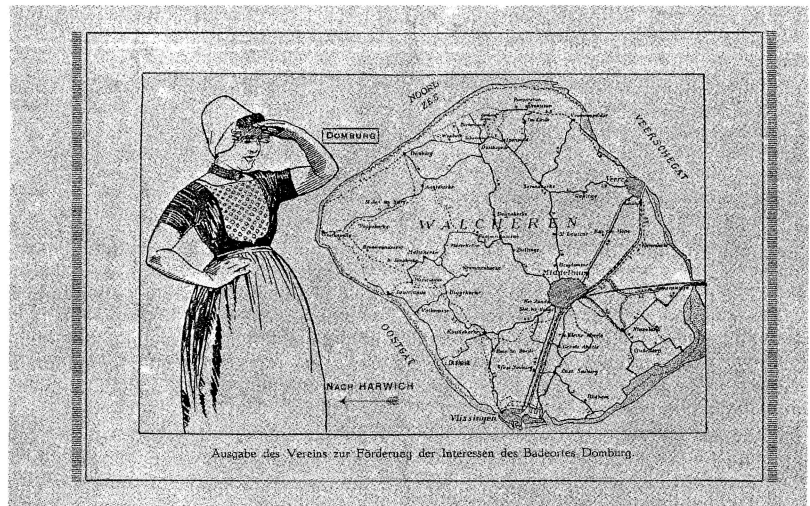
De golfsport doet haar intrede in Nederland in 1890 wanneer de eigenaar van het landgoed Clingendael bij Den Haag ten eigen behoeve enkele hole's aanlegt. In 1893 wordt de eerste golfclub, de Haagse, opgericht spoedig gevolgd door de Doornse (thans 'de Pan' bij Huis ter Heide) in 1894, de Rosendaelse in 1895 (verhuist in 1908 naar een nieuwe baan), de Hilversumse en de Kennemer beide in 1910 (de laatste dan op het landgoed 'Duin en Kruidberg'). De Hilversumse speelt sinds 1918 op de huidige baan. De oorspronkelijke Haagse baan is in de tweede Wereldoorlog vernield en niet meer hersteld.

Rond 1900 legt het Scheveningense Oranje Hotel een golfbaan aan die in 1910 plaats moet maken voor de bouw van een spoorwegstation, de Baddirectie van Wijk aan Zee legt ook een baan aan die eveneens een kort bestaan heeft.

De Domburgse Golflinks is de op twee na oudste, nog bestaande, golfbaan in ons land. Ruim 65 jaar ligt zij in de duinen ten westen van een van Nederlands oudste badplaatsen, op zich een feit dat een geschiedkundige studie wettigt. Bij de opening van het verbouwde clubhuis in 1978 bleek dat ooggetuigen van de eerste jaren van de baan nog in leven zijn, reden te meer om spoedig met een dergelijke studie te beginnen.

Het plan

Omstreeks 1911 moet de Domburgsche Zeebadinrichting het plan opgevat hebben een golfbaan aan te leggen hiertoe

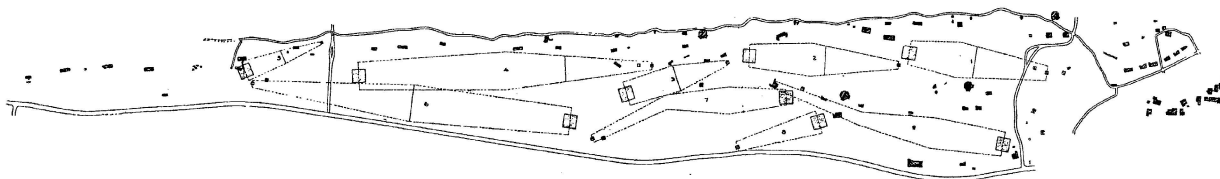
Tussen de wereldoorlogen werd voor Domburg op deze wijze reclame gemaakt.

aangemoedigd door de ervaringen van Knokke en le Touquet en met de hoop, vooral Engelse, badgasten aan te trekken. Exacte gegevens over initiatieven, plannen en dergelijke ontbreken daar de desbetreffende notulenboeken nog niet terug gevonden zijn. Wel verschijnt in het Domburgsch Badnieuws van 15 juli 1911 de volgende mededeling:
"Golflinks van de Sociëteit Luctor et Emergeo.

Informaties worden verstrekt door den secretaris der Sociëteit."

Deze advertentie verschijnt in hetzelfde jaar nog een paar maal. Tevens wordt elders in de zelfde aflevering gemeld: ...
"Wat Zeebad en Badpaviljoen betreft, daar is ditmaal vrijwel alles bij het oude gebleven, alleen wenschen wij de aandacht te vestigen op de 'Golflinks' welke geheel in orde werden gebracht en ten dienste staan van de leden der Sociëteit

Terrein Domburgse Golfclub circa 1950 waarop alle overblijfselen uit de tweede wereldoorlog aangegeven zijn. (Uit folder 1952).

Luctor et Emergo..."

De strekking van deze mededeling is niet duidelijk vooral niet in het licht van hetgeen door de secretaris van de Sociëteit, de heer P. J. Elout, in het Domburgsch Badnieuws van 19 juli 1913 wordt geschreven: "...Daar (ten westen van Domburg) liggen ook de nieuwe 'golflinks' – in den dop nog, een schets van een golf-course slechts, maar een schets die, krachtig opgezet door den bekenden Professional E.C. Warren, een kunstwerk in z'n soort belooft te worden. Zoolang de schets nog niet tot kunstwerk is gegroeid – en daar zal de winter van 1914 nog wel mee gemoeid zijn staat het alle leden van de Sociëteit "Luctor et Emergo" vrij van de course gebruik te maken; is echter 't volgend jaar de baan in orde, dan zal van golfspelende leden een extra contributie worden gevraagd. Clubs (fabrikaat van E. C. Warren, Knocke sur mer) en ballen in diverse soorten en prijzen zijn verkrijgbaar bij den heer C. van Schagen, alhier..."

In een aflevering van het Badnieuws van 1931 staat: "Toen het bestuur van de N.V. Domburgsche Zeebadinrichting in het jaar 1913 besloot in de duinen ten westen van Domburg enz. ..."

Er werd dus zeker in 1913 op de baan gespeeld, of dit ook al in 1911 het geval was is niet zeker.

De financiering van de aanleg geschiedde door middel van een obligatielening van de N.V. Domburgsche Zeebadinrichting. De aanleg van de baan kostte f 6.400,-, het theehuisje werd voor f 1.400,- gebouwd.

Opening van de baan

Op 5 juli 1914 is het zo ver, de Domburgsche Golflinks wordt officieel geopend. Wij laten hier de heer Elout aan het woord (Domburgsch Badnieuws 11 juli 1914):

"Betrekkelijk klein is het aantal van hen die belang stellen in de opening van de Golf-links op Domburg, maar voor die weinigen was Zondag 5 juli dan ook een

grote en lang verbeide dag. Tot in Maart jl. hadden ze hun golfkunst kunnen botvieren, spelende vanaf gobbelige (een Zeeuw als zetter!) 'tees' over met duindoorn bezette 'fairways' naar 'would-be-greens'. Met leede oogen zagen ze echter toch de poorten sluiten en liepen rond, allen met pakken onder den arm – deze met een klein, die met een groot, al naar gelang van de grootte hunner zielen want waar wil 'n golfer z'n ziel nu anders bergen – als hij niet golfspelen kan. Doch ze troosten zich met de gedachte dat met Pinksteren de course weder geopend zou worden en ze hun hart zouden kunnen ophalen op nieuwe 'tees', gladgeschoren 'fairways' en greens als billardlakens. Maar ziet, ook hier hielden wikken en beschikken geen verband; de langdurige droogte maakte, dat van openen met Pinksteren geen sprake kon zijn en waar de regen maar steeds op zich liet wachten, werd de opening van week tot week uitgesteld, tot eindelijk Heer Pluvius die anders waarachtig royaal genoeg kan wezen, ons wat minder stiefmoederlijk ging behandelen en de opening vastgesteld kon worden op 5 juli des namiddags te half drie. Tegen die tijd vereenigden zich een veertigtal Dames en Heeren – meest enthousiaste golfspelers op het pleintje voor het theehuisje, om bij de feestelijke opening tegenwoordig te zijn. De pakjes waren allen van onder de arm verdwenen, de zielen bevonden zich weer op de rechte plaats en men zag slechts opgewekte gezichten, toen de Heer Jhr H. A. van Adrichem Boogaert, President-Commissaris der Domburgsche Zeebadinrichting het woord nam.

Het ontstaan der Golf-links te Domburg nagaande, wees de Heer van Adrichem Boogaert in de eerste plaats op de financiële moeilijkheden waarmede het Bestuur in de beginne had te kampen gehad. Ook hier gold het 'onbekend maakt onbemind' en 't was lang niet makkelijk de vrij groote som, welke nodig bleek te zijn bijeen te krijgen.

Het Bestuur liet zich echter niet uit 't veld slaan, waar het meende een goede zaak voor te staan. Overal elders toch had de stichting van golf-links succes gehad; Knocke was er door geworden wat het is; le Touquet en andere badplaatsen waren er door boven op geholpen, – waarom nu zou Domburg een uitzondering maken.

Het benodigde kapitaal was er dan ook gekomen, al kwam het niet altijd van den kant waarvan men het verwachten zou. Hierop bracht de Heer Boogaert den directeur der Zeebadinrichting een woord van dank voor hetgeen door hem in zake den aanleg van de course is verricht; ook dankte hij hen, die door deelname aan de obligatielening der Vennootschap de zaak financieel hadden gesteund. Hij sprak vervolgens de hoop uit, dat de Golflinks zou bijdragen tot verhooging van de bloei van Domburg en dat ook de hier aanwezige dames en heeren er menig aangenaam uurtje zouden doorbrengen. Daarna verzocht de President-Commissaris mede namens Commissarissen der Domburgsche Zeebadinrichting de aanwezigen een glas te willen ledigen op het succes der Domburgsche Golf-links.

Nadat de eerewijn was aangeboden nam de Directeur der Domburgsche Zeebadinrichting het woord om den President-Commissaris dank te zeggen voor zijne vriendelijke woorden en ook zijnerzijds de hoop uit te spreken dat de Domburgsche Golf-links in groote mate zullen mogen bijdragen tot vermeerdering van de bloei van Domburg als badplaats.

Daarna werd nog het woord gevoerd door den Heer M. J. I. Sprenger, die – ook namens de aanwezige golfspelers – het Bestuur der Zeebadinrichting in warme bewoordingen dank betuigde voor het genomen initiatief tot stichting van de links.

Na nog eenigen tijd in het gezellige theehuisje vertoeft te hebben, begaf men zich naar de eerste 'tee', waar Mevrouw B. Heyse-Tak, door den eersten afslag de links zou inwijden. Op waardige wijze

kweet Mevrouw Heyse zich van die taak waarop ook de andere spelers afsloegen en zich over de baan verspreidden. Jammer genoeg werden de meesten weer spoedig huiswaarts gedreven door den regen die nu – ter elfder ure – bij stromen nederviel.

Nu nog een enkel woord over de baan zelve. Deze bestaat uit negen 'holes' terwijl het in de bedoeling ligt later uit te breiden tot 18 holes, voor welke uitbreiding voldoende terrein-oppervlakte in handen is of komt. De totale lengte is nog niet helemaal wat het wezen moet – de lengte der 'holes' in volgorde zijnde 235, 270, 180, 390, 260, 400, 370, 120 en 395 yards – totaal 2620 yards. De hazards of hindernissen zijn allen natuurlijke en bestaan uit hoogten en laagten, zand, helm, lang gras enz.

De baan strekt zich in de richting O-W langs de kust uit en van menig 'tee' heeft men een prachtig gezicht op zee en land. Tengevolge van de langdurige droogte is de baan nog lang niet zoals ze zijn moet, doch dat komt 'n volgend jaar in orde. In het eenvoudige, doch gezellig ingerichte theehuisje kan men, behalve thee en koffie, ook bier, limonade, kwast, port en

sherry bekomen, terwijl voor hen die ook van een droogje houden tevens sandwiches en cakes verkrijgbaar zijn. Voorts vindt men er afzonderlijke kleedkamers (tevens bergplaatsen voor clubs) voor Dames en Heeren.

Vanaf de verandah ziet men tot ver over de links en het laat zich wel aanzien dat van dit aardige zitje minstens evenveel gebruik zal worden gemaakt als van de golfcourse zelve."

De Baan

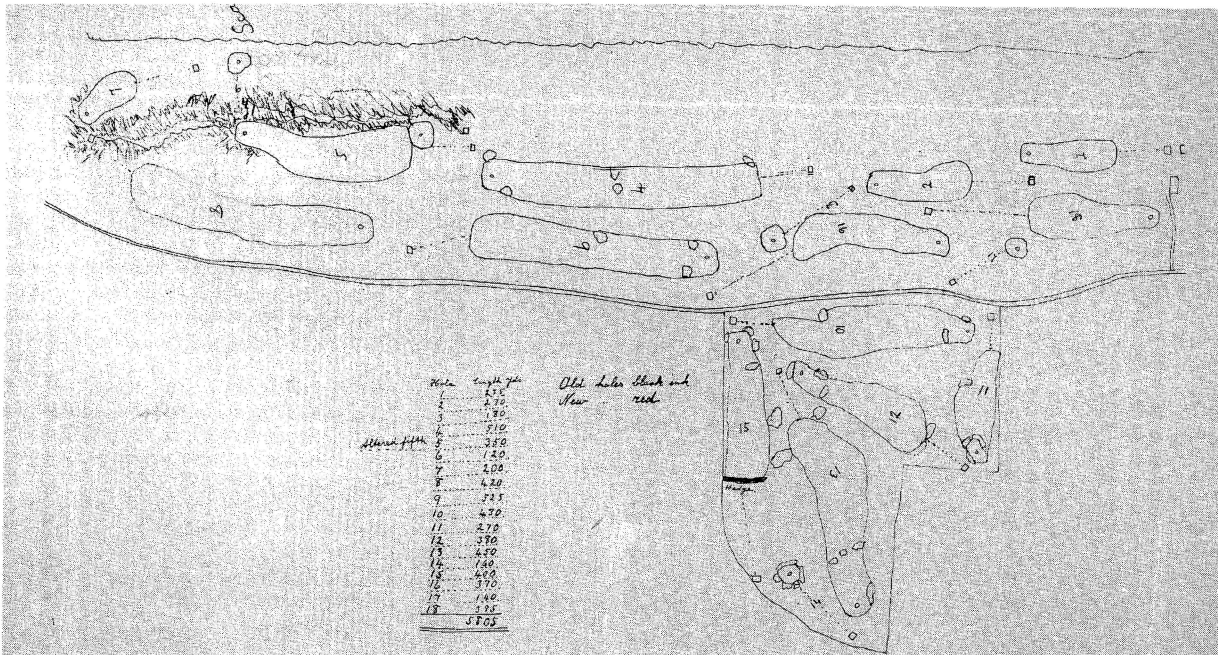
De baan heeft altijd dezelfde bouw gehad al zijn sommige 'tees' van plaats veranderd. De eerste werd aanvankelijk van een lager punt gespeeld, in 1929 werd de heren-tee boven op het duin geplaatst terwijl in 1979 de 'tees' aan de zeekant van het duin werden gelegd. Hoewel in 1929 in een vergadering de vraag werd gesteld of de vijfde 'tee' niet méér naar de zee kon worden gelegd zodat men uitzicht op zee kon krijgen moest deze 'tee' door afkalven van de duinen een aantal malen landinwaarts verplaatst worden. De negende werd vroeger van een tee links van de green van de zevende gespeeld. De green

van twee werd in 1978 verplaatst. Het aspect van de baan is natuurlijk wel veranderd door de vele bomtrechters uit de tweede wereldoorlog.

Meerdere malen is over uitbreiding van de baan gesproken. In 1925 noemt men een uitbreiding met 3 holes, in 1929 uit Elout in het Domburgsch Badnieuws de wens tot een 18 holes baan te komen. Er zijn eens plannen voor uitbreiding tot 18 holes gemaakt, deze uitbreiding zou dan plaats hebben op het terrein van de huidige Camping Domburg. De plattegrond hiervan is niet gedateerd.

Greenkeeping 1) en Buffet

Van het begin van de baan tot aan de inbeslagname in september 1941 was het onderhoud van de baan in handen van Gilles Provoost daarbij gedurende lange tijd geholpen door Andries Maurer. Veel werd met de hand gedaan. De fairways werden met de zeis gemaaid, voor de greens was er een kleine handmaaimachine. In 1925 wordt een motormaaier aangeschaft terwijl in het volgende jaar een handmaaimachine wordt gekocht. Water uit welputten wordt in karren naar de greens gebracht. In 1928 worden wel-

In de jaren twintig wordt voortdurend over uitbreiding gesproken. De plattegrond geeft de uitbreidingen aan en wel de nrs. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14 en 15. Het plan is niet uitgevoerd.

len geslagen terwijl in 1930 gesproken wordt van het graven van een nieuwe put bij 7 en 8 (dit is de put die nog steeds gebruikt wordt) en bij 6 en 3. De betonplaat links op de fairway van 9 dekt eveneens een welput af. In 1927 wordt een motorpomp aangeschaft. In de jaarstaat van 1937 komt een post voor van f 1,- per dag voor 'paard versjouden sproeimachine'. Het ondergrondse buizenet waardoor thans het water naar de greens vloeit dateert uit 1960.

Het buffet in het theehuisje werd, eveneens tot de sluiting van de baan in 1941, beheerd door de echtgenote van de greenkeeper, Mina Provoost-Geertse. Water voor koffie en thee werd door de caddies gehaald bij van Oosten in het witte huisje met schelpen onder de kozijnen even terug langs de weg naar het dorp, zij kregen hiervoor 2 cent per emmer. Men bedenke dat Domburg pas in 1939 waterleiding kreeg.

Caddies

Een speciaal aspect van de vooroorlogse Domburgse links waren de caddies in walcherse dracht, hoewel de huidige caddie-master, de heer P. Steyn, zegt dat de

kllederdracht slechts op bijzondere dagen werd gedragen.

Wel 20 à 25 kinderen, jongens en meisjes uit de families Jongepier, Provoost, Bimmel, Slabber, Maas, de Jager en Steyn fungeerden als caddie. Er werd altijd met caddies gespeeld. 's Ochtends vroeg en zo nodig ook later op de dag moesten zij het zand in de tee-boxen vochtig maken zodat er gemakkelijk een klein hoopje van gemaakt kon worden vanwaaraf de bal gespeeld kon worden, houten tees 2) bestonden nog niet. Ook moesten de konijnenholen op de fairways dichtgeveegd worden. Gevonden ballen werden tegen beloning van 10 cent (een klein chocolade reepje en 2 kaakjes) ingeleverd bij het buffet.

Na het spel maakten de caddies de stokken schoon, ze werden geschuurd en in de olie gezet.

Er waren twee groepen caddies, eerste en tweede klassers. De eerste klassers waren de vaste caddies. Zij werden in de drukke zomermaanden aangevuld met de tweede klassers die minder ervaren waren en dus ook minder verdienden (in 1938 respectievelijk 40 cent en 30 cent per ronde van 9 holes).

Er was voor de Domburgse kinderen een min of meer natuurlijke scheidslijn in het dorp. Wie ten oosten hiervan woonde ging ballen rapen op de tennisbanen, kinderen uit het westen waren caddies. Problemen deden zich hierbij niet voor.

In 1919 werd voor het eerst een caddiewedstrijd gehouden, een gebruik dat nog steeds in ere wordt gehouden want er zijn in Domburg nog steeds een 6-tal caddies. Deze mannen die hun hart aan de golfsport hebben verpand, spelen zeer regelmatig hun ronde golf met elkaar.

Professionals 3)

De Domburgse Golfclubs heeft een aantal professionals, zowel nederlandse als buitenlandse gekend.

Het jaar na de opening van de baan komt E. J. Hill, een Engelse professional van de Hilversumse, in Augustus twee weken les geven. Waarschijnlijk heeft in 1916 H. Burrows de leden de fijne kneepjes van het golfspel bijgebracht (mededeling P. Steyn).

In 1917 krijgt A. Theunissen een aanstelling, ook in 1919 is hij aan de baan verbonden. In 1918 wordt geprobeerd een geïnterneerde engelse professional, C. Carter, aan te stellen doch de Militaire Overheid van Zeeland geeft geen toestemming. In 1921 is F. Pasquali in Domburg en hij wordt in 1922 opgevolgd door Morris die naast les geven ook stokken maakt.

In 1926 komt E. J. Hill naar Domburg waar hij tot 1934 aan de Golfclub verbonden zal blijven. In 1928 krijgt zijn zoon Ted, dan 14 jaar, van het bestuur toestemming "met de leden rond te gaan en wenken aangaande het spel te geven" à raison van 75 cent per 9 holes. Dit tarief wordt in 1930 verhoogd tot f 1,-. Als in 1934 Hill sr. om gezondheidsredenen zijn taak neerlegt wordt hij opgevolgd door zijn zoon die dan echter ook lessen geeft op 'de Hoek' bij Deventer en op 'Enghuizen' bij Hummelo. In de jaren '35, '36, '37 en '38 geeft Hill jr. gedurende de zomermaanden les terwijl in 1936 D. Jongepier dit ook doet. In 1939 wordt J. Oosterveer professional bij de Domburgse Golfclub.

Domburgse Golfclub

De baan was dus in beheer van de N.V. Domburgsche Zeebadinrichting. Exacte gegevens over aantallen spelers zijn niet bekend. In 1917 werden 7 seizoens-, 30 maand-, 72 week- en 201 dagkaarten uitgegeven voor een totaal van f 1.170,-. Er wordt met veel animo gespeeld getuige

Spelers tijdens het open kampioenschap in 1917 op de Haagse Golfclub. Zittend v.l.n.r. A. Theunissen (Domburg), E. J. Hill (Hilversum), H. Burrows (Antwerpen). De heren Hill en Burrows komen later naar Domburg als professional. (Foto „Golf“)

de vele wedstrijden die werden uitgeschreven (waarover straks meer). Het jaaroverzicht van 1919 in het Domburgsch Badnieuws meldt dat het bezoek drukker was dan in 1918. Vanaf 1920 neemt het bezoek aan de baan echter af (men vermoedt door toename van buitenlandse vacaties van vaste spelers). Het jaar 1922 eindigt met een verlies van f 1.658,81 1/2. Men verwacht een verdere teruggang en dus toename van het verlies. Op een Buitengewone Vergadering van Aandeelhouders van de Domburgsche Zeebadinrichting op 22 december 1922 wordt met 14 stemmen vóór, 2 tegen en 6 onthoudingen besloten de exploitatie van de baan per 1 januari 1923 te staken. Gereedschap etc. zou aan een eventuele combinatie voor exploitatie kunnen worden gegeven op voorwaarde dat iedereen tot de links zou worden toegelaten.

Op 4 januari 1923 wordt in de Sociëteit Sint Joris te Middelburg de Domburgsche Golfclub opgericht. Het bestuur bestaat uit Mr. J. F. van Deinse, Jhr. P. J. van Adrichem Boogaert, Mr. J. A. Heyse en P. J. Elout. Het secretariaat van de club zal tot 1955 bij de heer Elout blijven. De Staatscourant van 4 september 1923 publiceert de statuten van de club.

De baan en het materiaal worden door het bestuur van de Zeebadinrichting om niet ter exploitatie aan het bestuur van de Golfclub overgedragen.

Het terrein behoort deels tot de Kroondomeinen en deels tot de ambtsheerlijkheid Domburg.

Het nieuwe bestuur gaat met enthousiasme aan de slag. Enkele greens worden onder handen genomen, er wordt nieuw materiaal aangeschaft, een weinig succesvolle poging tot aanplant van dennen wordt ondernomen. Er wordt een caddient gebouwd, ongeveer op de plaats waar nu de putting-green 4 is. In 1928 wordt de veranda van het theehuisje vergroot, het volgende jaar worden de kleedkamers uitgebreid. In 1931 komt er een leshut, telefoon wordt aangelegd, het clubhuis wordt geleverd. Dat jaar eindigt met een tekort van f 1.000,-. In deze jaren bedraagt het aantal leden ongeveer 35. In de volgende jaren neemt de negatieve balans toe, de inkomsten uit toegangskaarten loopt terug maar ook het aantal leden vermindert. In 1934 zijn er nog 15, in 1935 12. Dankzij verlenging van subsidies (Badhotel, Zeebadinrichting en de Maatschappij Zeeland), een persoonlijke le-

ning van drie leden en een langzame stijging van het ledental ziet de toekomst in de volgende jaren er weer beter uit.

In 1939 wordt het 25-jarig bestaan van de baan gevierd met wedstrijden en een diner, er zijn dan 17 leden en 1 kinderlid. Na het staken van de oorlogshandelingen in 1940 is nog gespeeld tot begin september 1941. Dan wordt het terrein door de bezetter in beslag genomen. Tot en met augustus 1941 wordt nog f 57,50 aan toegangskaarten ontvangen, de omzet in het clubhuis bedraagt f 45,60. Het kasboek vermeldt op 26 juli 1941 de post "Ontruiming Clubhuis f 3,-".

Andere activiteiten

Op de baan werd nog een andere sport beoefend. De Domburgse Schietvereniging, opgericht als Domburgse Weerbaarheidsvereniging en goedgekeurd bij KB 11 oktober 1905 had er van 1908 tot 1940 haar schietbaan. Vanaf een hut bij de achtste tee werd op schijven geschoten die opgesteld waren in een kuil aan de rechter kant van de tweede fairway. Kwam een golfpartij op de tweede aan terwijl er geschoten werd dan ging de caddie met een rode vlag vooruit waarop het schieten gestaakt werd tot de partij door was. Dit zelfde herhaalde zich op de zevende.

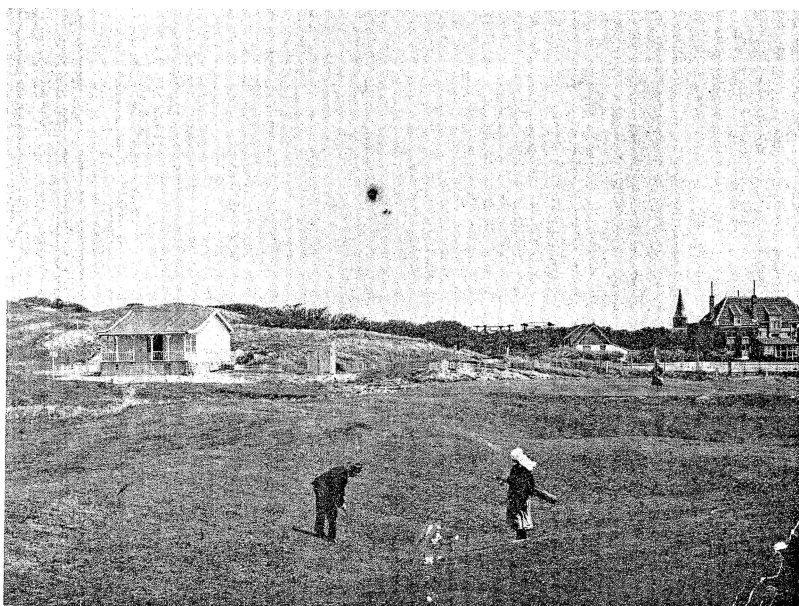
Wedstrijden

Over de wedstrijden in 1914 en 1915 zijn wij niet ingelicht.

In 1916 werd van 17 tot 22 juli de eerste Golfingweek gehouden. Bij de opening van deze wedstrijden heerste een opgewekte stemming... "die niet weinig werd verhoogd door de luchtige tonen der muziek van het 39e Batn L.W.I. te Oostkapelle zoo welwillend door de militaire autoriteiten ter beschikking gesteld"...

Tijdens deze week werd voor de eerste maal het Dameskampioenschap om de Schippers-Wichers Wierdsma wisselbeker gespeeld (winnares Mevr. van Tienhoven-Wilson) en het Heerenkampioenschap om de Zilveren beker van het Bestuur van de Domburgsche Zeebadinrichting (winnaar Jhr. Mr. A. M. Snouck Hurgronje). De Dameswisselbeker is tot en met 1923 jaarlijks verspeeld toen zij in dat jaar in eigendom kwam (door 5 maal te winnen) van Jvr. D. van Tets. De Herenbeker werd in 1936 definitief gewonnen door Mr. J. H. C. Heyse. In 1937 was er een nieuwe Herenbeker die tot en met 1939 is verspeeld. Deze beide bekertjes zijn nu weer in het bezit van de club.

Andere wisselbekertjes uit de vooroorlogse tijd waren de van Voorthuysen-wisselbeker verspeeld in '17, '18 en '19 toen deze in blijvend bezit kwam van Jvr. D. van Tets.

Gedeelte van de golflinks met 9e green en clubhuis. (Foto circa 1928, afkomstig van W. Passenier)

Op de golfbaan werd nog een andere sport beoefend. De Domburgse Schietvereniging had er van 1908 tot 1940 haar schietbaan. Foto uit beginperiode, (afkomstig van A. Trieller)

Vanaf 1920 is een van Voorthuysen-wisselbeker voor heren verspeeld, laatst bekende winnaar Ph. A. de Kanter in 1938. Om de Quarles van Ufford-wisselbeker is gespeeld in 1917 en 1918 en kwam in bezit van Dr. B. Vaandrager; om de Snouck Hurgronje-Boreel-wisselbeker voor dames in 1917 en 1918, definitieve winnares Mej. R. Wichers Wierdsma. De Westkapelle-beker werd gewonnen door de speler met de beste score over een aantal ronden, voor het eerst in 1929, van 1937 en 1938 zijn de winnaars bekend. In 1931 wordt de Domburgse Damesbeker ingesteld die in ieder geval tot in 1938 verspeeld is. Bij het 25-jarig bestaan van de baan in 1939 werd de P. J. Elout-wisselbeker voor het eerst verspeeld, om deze prijs wordt ook nu nog gespeeld. Naast deze bekerwedstrijden en vele andere jaarlijks weerkerende wedstrijden vond een aantal golfevenementen van nationaal, zelfs internationaal belang op de Domburgse Golflinks plaats. Op 15 juli 1917 werd het Amateur Kampioenschap van Nederland verspeeld eindigend in een gelijk spel tussen Jhr. A. van de Poll en Jhr. Mr. E. Michiels van Verduynen (178 over 36 holes) de beslissing werd het volgende jaar in Den Haag verspeeld. 23 juli 1921 wordt op de Domburgse baan het Open Kampioenschap van Nederland gehouden dat gewonnen wordt door H. Bur-

rows uit Antwerpen (158 over 36 holes). 7 en 8 juli 1923 is er het Nederlandse Amateurkampioenschap voor Heren en Dames, winnaars G. M. del Court van Krimpen (wordt tevens eigenaar van de beker) en mej. B. van Tienhoven.

In de volgende jaren worden teamwedstrijden tegen de Royal Antwerp Golfclub gehouden. Op 20 en 21 juli 1925 wordt in Domburg gespeeld, resultaat Domburg 2 - Antwerpen 7. In september wordt een tegenbezoek in Antwerpen afgelegd. 26 juli 1927 is er wederom een dergelijke wedstrijd in Domburg, resultaat: all square, de return match wordt op 9 oktober gespeeld.

Vanaf 1930 doet de Domburgse Golfclub mee in de competitie in district Zuid van het Nederlands Golfcomitee. Hierin waren ingedeeld Den Bosch (de Dommel), Eindhoven, Breda (Toxandria) en Domburg. In 1930 voelden de eerste twee clubs zich "nog niet krachtig genoeg" zodat alleen Breda en Domburg speelden. Begin mei de wedstrijd in Breda die voor Toxandria een overwinning van 7-2 opleverde, 29 juni werd in Domburg all square gespeeld. Het Domburgse team kwam uit met Mr. J. H. C. Heyse (10) 5, Mevr. Woldringh van der Hoop (26), Mej. E. Heyse (9), Mr. Woldringh van der Hoop (14), Jhr. P. J. Boogaert (21) en Jhr. H. L. Boogaert (14). In het jaar 1931 worden de competi-

tiewedstrijden tegen de drie andere clubs gespeeld evenals in 1932. Over de volgende jaren is niets bekend hoewel misschien in 1934 nog meegedaan is aan de competitie. Navraag bij de desbetreffende clubs leverde geen nieuwe gegevens. In het tijdschrift Golf van 1939/1940 meldt het officiële competitieprogramma een aantal wedstrijden te spelen tussen Domburg, Breda, Rotterdam en Den Haag. De wedstrijd Domburg-Toxandria was op 7 april 1940 (2-5), op 5 mei 1940 werd op de Haagse baan gespeeld (4-4). De competitie werd in verband met het uitbreken van de oorlog afgelast.

Holes-in-one

Er is geen officiële boekhouding van de holes-in-one op de Domburgse baan. De eerste die gemeld wordt is in 1925 op de vijfde hole door Mr. A. M. Snouck Hurgronje. Op 27 augustus 1927 slaat F. A. E. Sommerhoff eveneens op de vijfde een hole-in-one terwijl Mr. J. H. C. Heyse op 20 mei 1939 tijdens de wedstrijd om de 'Golf'-beker ook de bal in één slag in de vijfde hole doet belanden.

De oorlog en daarna

In juli 1941 wordt het clubhuis ontruimd en begin september wordt het gehele terrein door de bezetter in beslag genomen. Voor het clubhuis wordt tot aan het einde van de oorlog op Walcheren (november 1944) van de bezetter een huur van f 8,33 per maand ontvangen.

De leden van de Domburgse Golfclub mogen dan op de andere banen in Nederland gratis spelen, Rotterdam vroeg een greenfee van 25 cent per 9 holes.

De baan wordt volgebouwd met bunkers en wat dies meer zij. In 1943 wordt dit onderdeel van de Atlantikwal gebombardeerd, de oorzaak van de vele bomtrechters die nog altijd in het terrein zichtbaar zijn. Bij de beschieting door de 'Warspite' tijdens de landingen bij Westkapelle is niet veel op de baan terecht gekomen (mededeling M. Maas).

Aan het eind van de oorlog blijkt de baan danig vernield te zijn. De machines zijn verdwenen, er is niets meer.

In de eerste na-oorlogse aflevering van het Domburgs Badnieuws (1948) schrijft Elout:

"ten westen van de kom der gemeente zullen vele van onze oude gasten de golf-links missen, ter plaatse waar voorheen de goed onderhouden tee's, greens en fairways lagen vindt men nu slechts een

aaneenschakeling van bunkers en granaatrechters en de puinhopen van vernielde bunkers. Het terrein is grondig verwoest en het zou zo bezwaarlijk gaan het weer als golfbaan in orde te brengen, dat de blikken naar elders en wel naar het oosten gericht worden, waar uitstekend natuurlijk terrein voor de aanleg van golf-links te vinden is. Dit is nog toekomstmuziek maar voor onze badplaats hopen wij van harte, dat deze muziek eenmaal weer klinken zal, want golf-links trekken veel publiek en een goed publiek".

Aanvankelijk ziet het er niet naar uit dat het terrein weer als golfbaan gebruikt kan worden. Prins Bernhard stelde een deel ter beschikking aan de Padvinders. Er werd naar andere terreinen gekeken. Achter Berkenbosch, bij de eendekooi, lag een goed bruikbaar stuk doch Waterleiding had er andere plannen mee, een terrein tussen Berkenbosch en Westhove bleek geheel ongeschikt.

Intussen kwam toch het oorspronkelijke terrein weer vrij. Een grootscheepse inzameling onder golfend Nederland en een subsidie brachten het geld dat voor het herstel nodig was bijeen.

De Heidemaatschappij en de D.U.W. gingen aan het werken op 15 mei 1955 wordt de baan heropend. Op 19 januari 1956 wordt het dagelijks bestuur gemachtigd een clubhuis te laten bouwen. Dit wordt op 25 mei 1957 geopend. De club leeft snel op. Onder instructie eerst van D. van der Luyt en de laatste jaren van P. Jennings wordt een nieuwe generatie golfers opgeleid in het spel. Vele wedstrijden worden gehouden en sinds kort wordt ook weer meegedaan aan de competitie. Vooral in de zomermaanden is de baan door de vele golfspelende badgasten vaak overvol.

De Domburgse Golfclubs en de Domburgse Golfclub hebben een belangrijke functie zowel voor het toerisme als voor het beoefenen van sport op Walcheren.

De schrijver is vooral veel dank verschuldigd aan de 'oud-caddies' de heren P. Steyn, M. Maas en P. de Jager, voor hun vele bijdragen aan deze studie.

3) Professional = iemand die golf beroepsmatig speelt, golf-leermeester.

4) Putting-green = oefen green voor de korte slagen naar de hole, het putten.

5) Het getal tussen () geeft de handicap van de speler aan.

„LUCTOR ET EMERGO" GOLFCLUB
TE DOMBURG.

PROGRAMMA
DER WEDSTRIJDEN
WELKE GESPEELD WORDEN GEDURENDE DE
GOLFING WEEK
15 tot 22 JULI 1917.

KUNSTINRICHTING GEBR. VAN STRAATEN
MIDDELSBURG.

1) Greenkeeping = het onderhoud van de baan

2) Tee: behalve op de afslagplaats (tee-ing ground) duidt dit woord ook op een houten of plastic staafje waarop de bal kan worden gezet om de eerste slag te vergemakkelijken.